

Η διάκριση των πνευμάτων ως φραγή στην αίρεση (Αρχιμ. Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας)

/ [Πεμπτούσια](#)

(Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=172149>)

Οι σύγχρονες ενθουσιαστικές κινήσεις αποτελούν ουσιαστικά συνέχεια αρχαίων αιρέσεων όπου το στοιχείο της έκστασης ήταν έντονο. Τέτοιες αιρέσεις ήταν αυτή του Μοντανισμού και των Κυϊντιλλιανών. Ο Μοντανός ισχυριζόταν ότι έγινε φορέας του Αγίου Πνεύματος και ότι είχε τη δυνατότητα να προφητεύει. Δύο γυναίκες, η Πρίσκιλλα και η Μαξιμίλλα, τον ακολουθούσαν και ισχυρίζονταν και αυτές ότι ήταν «προφήτισσες». Όλοι τους είχαν την πεποίθηση ότι ήταν οι συνεχιστές των χαρισματούχων ανδρών της αποστολικής εποχής. Όλες αυτές οι αιρέσεις προέτρεπαν τους οπαδούς τους να εκστασιάζονται και με αυτό τον τρόπο να προφητεύουν. Κατά παρόμοιο τρόπο οι σύγχρονες ενθουσιαστικές κινήσεις προτρέπουν τους οπαδούς τους σε «γλωσσολαλία».

Κατά τον Άγιο Επιφάνιο Κύπρου, όλες αυτές οι ενθουσιαστικές κινήσεις στερούνται του χαρίσματος του Αγίου Πνεύματος καθώς δεν εκπληρώνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις της αληθινής προφητείας διότι ο χριστιανός λαμβάνει τη Θεία αποκάλυψη και βλέπει τα άρρητα μυστήρια του Θεού, όχι σε κατάσταση αλλοφροσύνης αλλά διατηρώντας υγιή την ενέργεια του νου όπως οι μαθητές του Κυρίου όταν ενατένιζαν τη δόξα του αναληφθέντος Ιησού (Πραξ.1,11). Ο Άγιος Επιφάνιος αντιμετωπίζοντας τις αρχαίες εκείνες ενθουσιαστικές κινήσεις επισημαίνει ότι θα πρέπει τα χαρίσματα που αποκτούν οι πιστοί να δοκιμάζονται αν όντως είναι του Αγίου Πνεύματος ή ενέργεια σατανική σύμφωνα με το λόγο του Αποστόλου Ιωάννη: «δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν» (Α΄Ιωαν.4,1). Οι πιστοί θα πρέπει να προσέχουν πολύ καθώς μπορεί να πλανηθούν αν δεν έχουν το χάρισμα της διάκρισης των πνευμάτων και να πέσουν θύματα της απάτης των ψευδοπροφητών.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας μάς συμβουλεύουν να είμαστε επιφυλακτικοί απέναντι στις οποιεσδήποτε πνευματικές εμπειρίες διότι ελλοχεύει το πνεύμα της πλάνης. Ο αυτοθαυμασμός, η επίδειξη, ο θεατρinizμός αυτού που ισχυρίζεται ότι είναι κάτοχος κάποιων θεϊκών χαρισμάτων αποτελεί σίγουρα απόδειξη δαιμονικής πλάνης. Μας διηγείται ο Άγιος Συμεών ο μεταφραστής ότι ο Σίμων ο μάγος παραπλανούσε τους ανθρώπους με ψευδοθαύματα ώστε κατά τη διάρκεια ενός

κηρύγματος του άρχισε να διατυμπανίζει ότι είναι θεός και ότι μπορεί να ανυψωθεί στον ουρανό, όπερ και εγένετο. Αντίθετα οι χαρισματούχοι Πατέρες μας φανέρωναν και φανερώνουν τα χαρίσματα τους όχι χάριν κάποιας επίδειξης, εντυπωσιασμού ή αυτοθαυμασμού αλλά για να οικοδομήσουν πνευματικά τους πιστούς και να τους βοηθήσουν στην πνευματική τους ζωή, αποβλέποντας στη θεραπεία της ανθρώπινης προσωπικότητας και οδηγούν στη μετάνοια. Ο Άγιος Νεκτάριος, σύμφωνα με μαρτυρία μοναχής, είχε συνάντηση στο κελί του με τον άγιο Μηνά και σε εκείνη τη μοναχή που τους είδε να συνομιλούν τής συνέστησε να μην μαρτυρήσει σε κανέναν τίποτε. Επίσης, ο άγιος Παΐσιος φανέρωνε το διορατικό και προορατικό του χάρισμα μόνο όταν έπρεπε να οικοδομήσει και να βοηθήσει τους πιστούς και όχι χάριν εντυπωσιασμού. Ήταν άνθρωπος της ταπεινώσεως και για αυτό ανέβη σε υψηλά επίπεδα αγιότητας. Όλοι οι άγιοι μας ήταν άνθρωποι της ταπεινώσεως και για αυτό άλλωστε κατέκτησαν την αγιότητα. Αντίθετα, υπήρξαν ασκητές που πλανήθηκαν και εξαπατήθηκαν, ακολουθώντας τους λογισμούς της πλάνης, της έπαρσης και της υπερηφάνειας που εμφύτευσε μέσα τους ο διάβολος. Ο Άγιος Ιωάννης ο Κασσιανός διηγείται ότι ο αββάς Ήρων, αν και δαπάνησε πενήντα χρόνια σε αυστηρή άσκηση όμως στο τέλος υπεροπτικά εμπιστεύτηκε την προσωπική του κρίση και όχι των πνευματικών του Πατέρων και εξαπατήθηκε από το σατανά ο οποίος εμφανίστηκε ως άγγελος φωτός και τον ώθησε να αυτοκτονήσει πέφτοντας «εις φρέαρ βαθύτατον». Η ταπείνωση είναι ακριβώς εκείνο το κριτήριο που διακρίνει την αλήθεια από την πλάνη, τη Θεία Χάρη από τη δαιμονική ενέργεια διότι όπως λέγει και ο Άγιος Γρηγόριος ο Σιναΐτης, η Θεία Χάρη που επισκέπτεται την ψυχή φέρνει πραότητα, ταπείνωση ενώ οι δαίμονες την γεμίζουν με αλαζονεία και υψηλοφροσύνη. Οι ενέργειες της Θείας Χάρης είναι ευκολοδιάκριτες που έχουν ως αποτέλεσμα την πραότητα, την ταπείνωση και ο διάβολος όσο και αν μεταμορφωθεί δεν μπορεί να τις επιτύχει διότι οι δικές του ενέργειες προκαλούν υπερηφάνεια, δειλία και κάθε είδους κακία.

(Συνεχίζεται)